

एस्तरए बारैबै ताँ कहोल् त्हुबै ताँ

चु कितबबै ताँमै फारस ह्युलबै (इरान) मुँ अहासूरसइ ग्याल्स (राज्य) लरिमा तबै ताँ ग। च त्हेर एस्तर मिं मुँबै यहूदी ह्रेंबै च्मिरि ग्नि मुँल। च टोस्यो मुँल। च बेल्ले छ्याँब मुँबइले मुँ अहासूरइ चने ब्या लइ। छले च मुँस्यो तइ। लिउँइ यहूदीमैए शत्तुरमैँइ यहूदीमैँ सैबर होंमा मुँस्यो एस्तरइ ताँन् यहूदीमैँ जोगेमिँइ। चु कितबर मुँस्यो एस्तरइ लबै के ल्हें मुँ।

पूरिम बिबै यहूदीमैँए चाढ खैले तखइ बिब डचोइ चु कितब खेसि था सेल् खाँम्। चु कितब फ्ह्रिबै म्हि खाब् मुँगे बिसि खाबज्यै था आसे। दिलेया यहूदी ह्युल नेरो च ह्रेंबै ताँमैँ छेनाले था सेबै याहूदि म्हिइन चु फ्ह्रिलै इहाँम्। चु कितबर परमेश्वरए मिं आफ्ह्रिइमुँ, दिलेया खीए फिर बिश्वास लब्मैँए फिर खैतबै दुःख तखलेया परमेश्वरजी जोगेमिँल् खाँम् बिब डचोइ चु कितबउँइले कहोल् खाँम्।

चु कितबर मुँबै ताँमैँ

एस्तर मुँस्यो तयाब १:१—२:२३

हामानइ लबै आछ्याँबै चाँजोमैँ ३:१—५:१४

हामानलाइ सैवाब ६:१—७:१०

यहूदीमैँइ शत्तुरमैँए फिर टहोब ८:१—१०:३

1 चुर मुँबै ताँमें मुँ अहासूरसए पलोेर तल । च मुँ अहासूरसइ भारात ह्युलउँइले कूश ह्युल* समा प्रसे डिहस्युसे डिं ह्युल फिर ग्याल्स लल ।☆

2 च त्हेर मुँ अहासूरसइ शूशनर मुँबै ह्नोंसए राजगद्विर टिसि शासन लल ।

3 चइ शासन लबै सोदिर ह्नोंसए ताँन् के लभ्मेंए जिम्मा नोभ्में नेरो चर्बै चिभ्मेंए ल्हागिर थेबै भत्तेर पिंइ । छले भत्तेर पिंमा चर ताँन् ह्युलबै मुँमेंए फ्हसेमें, फारसी नेरो मादी सेनामें, थे-थेबै म्हिमें नेरो ताँन् ह्युलबै चिबनाँभ्में खइ ।

4 च त्हेर मुँइ ह्नोंसए दरबारर मुँबै सै न्होरमें नेरो सै ल्हें फेब छयाँ-छयाँबै सैमें प्रसे प्रेज्यु त्हिंइ (म्हैन टहुल्) समा उँइइ ।

5 च त्हेमें नुयाबै लिउँइ मुँइ राजधानी शूशनबै थेब च्योबै म्हिमें ताँनलाइ भत्तेर पिंइ । च भत्तेर मुँए दरबारबै बगैंचा न्होर डिगैं समा तइ ।

6 च बगैंचर सुतिए तागर्या, पिङ्ग्या पदांमें च्योल । च पदां तागर्या नेरो कलाँजी रडबै छोइ सिङ्गमरमर बिबै तागर्या युमाए त्होर मुँबै चाँदिए रिङ्मैर फैल, धै चर छयाँ-छयाँबै बुट्टा झोबै ओल्ग्या, तागर्या सिङ्गमरमर नेरो सै ल्हें फेबै छयाँ-छयाँबै युमांमें ह्युर तिल । छलेन म्हि क्हुँबै ल्हागिर चाए फिर मारा नेरो चाँदिए सोफांमें थेंल ।

7 धै सैं तोंदै मुँइ स्यो-स्योबै बुट्टा झोबै माराए फ्लेर अँगुरए फ्हा† झोसि चर टिबै म्हिमेंलाइ म्रेंन्ले थुँल् पिंइ ।

8 चर खाबलाज्यै या कर ल्हेदिसि थुँल् पिंल् आयोमल । छत्तसि ह्नोंसए के लभ्मेंने “म्हिमेंइ थुँल् खाँब्दे थुँल् पिंन्,” बिसि मुँइ ओसोन् विथेंल ।

9 च त्हेर्न मुँस्यो बश्तीज्यै या मुँ अहासूरसए दरबारर च्हमिरिमेंए ल्हागिर भत्तेर पिंइ ।

* 1:1 1:1 ००० ००००० ००००० ०००००० ०००००० ०००००० ☆ 1:1 1:1 ००००० ०:६ † 1:7 1:7 ००००, दाखमद्य

10 भत्तेर लबै डिरोर अँगुरए प्हा थुँदै निस्योदै सैं तोंसि मुँइ ह्रोंसए केब्छैंमैं डि महूमान, बिज्था, हर्बोना, बिगता, अबगथा, जेथेर नेरो कर्कास हुइसि “मुँस्योलाइ मुकुट कुसि पैरेदिसि ड डार पखो,” बिसि ल्हैदिइ,

11 तलेबिस्याँ मुँस्यो बशती बेल्ले छ्याँब मुँल। छतसि चर्बै चिबनाँब्मैं नेरो अरू ताँन् मुँयुमैँइ मुँस्यो म्रोरिगे बिबै सैं मुँल् मुँल।

12 दिलेया चइ खो बिसि सँउसर कुलसेया मुँस्यो बशती आखमा मुँ मि धोलेन् लुँबै हिस खइ।

13 च त्हेर “छाबै म्हिमैँए ल्हागिर तो लल् त्हुम्? नियम कानुनर तो मुँ?” बिसि क्होबर मुँइ ह्त्व सेब्मैँने सल्ला किइ।

14 फारस नेरो मादी ह्युलर्बै कर्शेना, शेथार, अद्माथा, तर्शीश, मेरेस, मर्सेना नेरो ममूकान बिबै म्हिमैँ मुँने बालुन् मुँल। चमैँ खोंयोन् बिलैँ मुँ डार ह्याल् योमल धै च ग्याल्सर्बैँ थेबै मान योँब्मैँ मुँल।

15 छतसि मुँइ चमैँने बिइ, “मुँस्योलाइ किंबर डइ म्हिमैँ कुलसेया च आख। डइ बिब चइ आडिं! तारे छाबैँ म्हिलाइ कानुनइ पिल् त्हुबैँ सजैँ तो मुँ? तलेबिस्याँ डइ किंबर म्हिमैँ कुलसेया च खल् आडिं।”

16 छबिमा ममूकानइ बिइ, “मुँल् मत्तैँ आडि। मुँस्यो बशतीइ मुँ अहासूरसए ग्याल्सर्बैँ ताँन् चिबनाँब्मैं नेरो अरू ताँन् मुँयुमैँल या अब्बु वाइ।

17 मुँस्यो बशतीइ लबैँ केमैँ तारे खन्तोदोँबैँ चमिरिमैँइ थेब्मुँ, धै चमैँज्यैँ या ह्रों-ह्रोंसए प्युलाइ तो धोँइ आड्हाँब्मुँ। मुँ अहासूरइ मुँस्यो बशती ह्रोंसए डार पोखो बिसि म्हिमैँ कुलसेया मुँस्यो बशती आडिं, बिसि चमैँइ बिब्मुँ।

18 मुँस्यो बशतीइ छ लइ बिब थेमा फारस नेरो मादीर्बैँ थे-थेबैँ घरानाँर्बैँ च्मिरिमैँइ मुँए के लबैँ चिब्मैँने चु ताँ लब्मुँ। चु ताँइ

लमा चर्बे च्मिरिमैज्यै या ह्नोंसए प्युंमैलाइ तो धोइ आइह्वाँब्मुं, छलमा चर्मेए प्युंमै बेल्ले हिस खर्बुं ।

19 छतसि तारे बशती खोंयोइ किहए डार खल् आयोरिगे बिब किहए सै मुँस्यौ फरिसीमै नेरो मादीमैए कानुनइ थोल् आखाँबै फ्हिछ्या घि फ्हिबर ल्हैदिद् । धै मुँस्यो बशतीए कल्ह्योरि च भन्दा छ्याँबै च्मिरिलाइ मुँस्यो लसि थंन् ।

20 छले मुँइ फ्हिछ्या फ्हिइ बिबै ताँ ताँन् ग्याल्सर थेनेरिगे । छलस्यौं थेब च्योब ताँन् च्मिरिमैइ ह्नों-ह्नोंसए प्युँइ बिब डिँब्मुं ।”

21 ममूकानइ बिबै चु ताँ मुँ नेरो मुँए चिर्बेँइ छ्याँब इह्वाँइ, धै मुँइ ममूकानइ बिब धोन् लइ ।

22 झाइले “चर्बै मुँयुंमैइ ह्नोंसए धिर्बै परवार कल्हे लरिगे,” बिसि मुँइ ग्याल्सर्बै खन्तोदोन् ह्नों-ह्नोंसए क्युइर फ्हिछ्या फ्हिसि कुलइ ।

2

????? ?????????? ??

1 लिउइ मुँ अहासूरसए हिस म्हमा मुँस्यो बशती नेरो चइ लबै केए बिरोधर चइ फ्हिबै फ्हिछ्या मैइ ।

2 छतमा मुँए सेवा लर्बैइ बिइ, “किहए ल्हागिर छ्याँ-छ्याँबै छमिमै म्हैद् ।

3 ह्नोंसए ग्याल्सर्बै ताँन् ह्युलउँइले किहइ छ्याँ-छ्याँबै छमिमै किह टिबै कल्ह्यो शूशनर्बै दरबरर पखो बिसि किहए के लबै म्हिमै खटिदिद् । धै किहए के लबै म्हि हिचडा हेगेए जिम्मर चर्मेलाइ थंन् । धै चर्मेलाइ पैरेबै सैमै पिन् ।

4 झाइले खाव् छमिलाइ किहइ खोमुँ चलाइन बशतीए कल्ह्योर मुँस्यो तरिगे ।” चु ताँ मुँइ बेल्ले छ्याँब इह्वाँइ, धै छान् लइ ।

5 राजधनि शूशनर बिन्यामिन खलकबै मोर्दकै मिं मुँबै यहूदी घ्रि मुँल । च याईरण् च्ह मुँल, याईरण् आबा शिमि मुँल, शिमिए आबा किश मुँल ।

6 बेबिलोनबै मुँ नबुकदनेसरइ यरूशलेमउँडैले यहूदाबै मुँ यहोयाकीन च्युबर बोमा चु किश बिबै म्हि या चमैने बालु बोल ।✧

7 चइ ह्रांसए फ्हाज्योए च्हमि हदस्सा बिबै एस्तर धर्म च्हमि बनेल, तलेबिस्साँ चल आबा-आमा खाबै आरेल । च बेल्ले छ्याँब मुँल । चए आबा आमा सिबै लिउँडै मोर्दकैइ च ह्रांसए च्हमि धोले न्हल ।

8 च्हम मुँइ फ्हिबै फ्हिछ्याबै ताँ खन्तोदोन् थेनेइ । छ्तसि ल्हें म्हिमैइ ह्राँ-ह्राँसए छमिमै शूशनबै मुँए दरबरर हेगेए जिम्मार पिखइ । एस्तरलाज्यैया च छमिमैए जिम्मा किबै म्हि हेगेए जिम्मा दरबरर पखइ ।

9 एस्तर प्रोमा हेगे बेल्ले सैं तोसि चइ पैरेबै ल्हागिर एस्तरलाइ छ्या-छ्याँबै सैमै पिंइ । झाइले मुँए दरबारउँडैले चए सेवा लबै ल्हागिर हेगेइ छमिमै डि खटेइ । च छमिमै टिबै धिंर अरूलाइ भन्दा चमैलाइ छेन् लइ ।

10 एस्तरइ ह्रांसए परवा नेरो हेंए बारेर खाबलाज्यै या तोइ आबिल, तलेबिस्सा मोर्दकैइ एस्तरने चु ताँ खाब्नेइ आबिद् बिल ।

11 एस्तर खै तरिइमुँ बिसि क्होबर च छमिमै टिबै धिंबै ह्यु घ्याँ मोर्दकैइ त्हिंइ ह्रांसे प्ररिमल ।

12 च त्हेर छमिमै मुँ डार बोब् भन्दा ओसो म्हेँन टुल् समा मुरए छ्युगु, म्हेँना टुल् अत्तर फोसि छ्याँ-छ्याँबै सैमैइ पैरेमिमल । धै त्तिदि योबै लिउँडै छमिमै पलो-पलोले मुँ डार बोमल ।

13 छमिं खाब् मुँले खेमै टिबै धिंउँडैले मुँए दरबरर ह्यामा ह्रांस चैदिबै सैमै तो मुँलेया चइ बोसि ह्याल् योमल ।

14 छमिं डेसर मुँए डार बोलम, धै फ्हन्हाँधों न्हाँगर मुँड न्हबै च्मिरिमैए जिम्मा किंबै म्हि हिचड शाशगजए जिम्मार अर्को धिर च बोलम, धै मुँ सैं तोसि चए मिं तेसि आहुइन् समा च मुँ डार ह्याल् आयोमल ।

15 च त्हेर्न मोर्दकैए फ्हाज्यो अबीहेलए च्मि एस्तर मुँ डार ह्याबै पलो खइ । (मोर्दकैइ एस्तरलाइ ह्त्रोसए च्मि धोलेन् न्हल ।) झाइले च छमिमैं रँबर थेंबे हिचड हेगेइ तो-तो बोद् बिल च मत्ते एस्तरइ बोइ, अरू तोइ आबो । एस्तरलाइ प्रोँबैं ताँनइ चलाइ छ्याँब इहाँइ ।

16 मुँ अहासूरसइ ग्याल्स लसि टुदिसे म्हेँन च्युल् तमा, तेबेत (पौष) बिबै म्हेँनर, एस्तरलाइ दरबार मुँ डार बोइ ।

17 ताँन अरू च्मिरिमैं भन्दा मुँड एस्तरलाइ वेल्ले खोइ, धै चए सैं ताँन अरू छमिमैं भन्दा एस्तर डाँइ ह्याइ, छतसि मुँड एस्तरए कर मुँस्योइ कुबै मुकुट कुमिसि चलाइ बशतीए कल्ह्योर मुँस्यो तल् पिँइ ।

18 च लिउँइ मुँड ह्त्रोसए ग्याल्सबैं ताँन ह्युलर छुट्टि लसि ह्त्रोसए ग्याल्सबैं चिबनाँबैं नेरो ह्त्रोसए सेवा लब्बैं हुइसि एस्तरए मिर थेंबै भत्तेर पिँइ । धै ताँनलाइ सै ल्हें फेबै सैमैं पिँइ ।

000000 0000000 0000 00000 0000 0000000000 0000

19 ताँन छमिमैं धबै खागु लमा मोर्दकै मुँए दरबारए मुल प्रार टिरिल ।

20 मोर्दकैइ बिब् धोलेन् एस्तरइ च त्हे समा च खाब म्हिमैं ग बिसि नेरो ह्त्रोसए परवाए बारेर खाब्नेया तोइ आबिल । तलेबिस्याँ कोलो ओनोंन् चइ मोर्दकैइ बिबै ताँ डिंमल ।

21 तिगैं मोर्दकै मुँए दरबारए मुल प्रार टिरिमा दरबारए प्रार राबै हिचड डिहं बिग्थाना नेरो तेरेश मुँने हिस खसि मुँलाइ सैबै ताँ लरिल ।

22 चु ताँ थेसि मोर्दकैइ ऋस्यो एस्तरने बिइ, धै एस्तरइ मोर्दकैइ बिबै ताँ मुँने बिइ ।

23 चु ताँ क्त्होसेन डिन उ आडिन बिसि ड्चोलु-च्युलु लमा चु ताँ क्त्होसेन मुँन बिब् सेसि चमैँ ड्हंलाइ सिं धुँर च्योवाइ । धै ओंसो तबै ताँमैँ फ्हिथेँबै कितबर मुँए उँइँर चु ताँ या फ्हिथेँइ ।

3

१११११ ११११ ११११ १११११११११११ ११११ ११११११

1 च लिउँइँ मुँ अहासूरसइ अगागी ह्हेँबै हम्मदाताए च्ह हामानए मान बढिमिसि ताँन् भन्दा थेबै चिब लमिँइ ।

2 झाइले मुँइ बिब् धोलेन् मुँए दरबारबैँ मुल म्रार राब्मैँ ताँनइ हामानलाइ च्हि तुँसि फ्योमल । दिलेया मोर्दकैइ बिस्याँ छ् आलमल ।

3 छ्त्तसि मुँए दरबारबैँ मुल म्रार राब्मैँइ मोर्दकैने, “क्हिइ मुँइ बिबै ताँ तले आडिँल?”

4 बिसि त्हिँइ ह्त्तोसे बिरिमल । दिलेया मोर्दकइ चमैँए ताँ थेबै न्हेँ आलमल । मोर्दकैइ “ड् यहूदी ग” बिसि चमैँने ओंसोन् बिल । छ्त्तसि च अझै हामानलाइ फ्योब आफ्योव् बिसि चमैँइ “मोर्दकैइ क्हिंलाइ आफ्योव् ग,” बिसि हामानने बिइ ।

5 छ्त्ते मोर्दकैइ च्हि तुँसि चलाइ आफ्योबै ताँ सेसि हामान बेल्ले हिस खइ ।

6 दिलेया चइ मोर्दकैए फिर यो झोब मत्त्रे आडिँ, मुँ अहासूरसए ग्याल्सर मुँबै चए ह्हेँबै ताँन् यहूदीमैँलाइ सैवाबै चाँजो लइ ।

7 छ्त्तसि मुँ अहासूरसइ ग्याल्स लबै च्युसे ड्हं बर्षबैँ नीसान (बैसाख) बिबै ओंसोबै म्हैनरि “यहूदीमैँलाइ खाब म्हैनबैँ खाब त्हिँइर सैब?” बिसि त्हिँइ तोक्दबर हामानए उँइँर म्हिमैँइ म्हैन

ह्रोसे चिट्टा झोमल । (च चिट्टालाइ “पूर” बिमल ।) चिट्टा लिउँडैबै अदार (चैत्र) बिबै च्युसे डिहं म्हैनबै च्युसे सों त्हिंइर तइ ।

8 झाइले हामानइ मुँ अहासूरसने बिइ, “क्हिए ग्याल्सर मुँबै हेंमैए म्हाँजोर छाबै हें घ्रि मुँ, चमैए रोस अरू म्हिमैल् भन्दा स्योन् मुँ । चमैइ मुँए कानुनमै आम्हाँदि, छतसि मुँए ल्हागिर चमै ठिक आर ।

9 चु ताँ क्हिए सैर ठिकन् ग इहाँस्याँ छाबै म्हिमै सैल् त्हुम् बिबै फ्हिछ्या घ्रि फ्हिबर ल्हेदिद् । छलस्याँ च केए ल्हागिर डज्यैया लाख सों किलो चाँदि पिंम्मुँ ।”

10 छबिमा मुँइ ह्रोसए छाप मुँबै च्या चए योउँडैले प्लिसि यहूदीमैए शत्तुर अगागी हेंबै हम्मदाताए च्हे हामानलाइ पिंइ ।

11 झाइले मुँइ हामानने बिइ, “च चाँदि क्हिनेन् थेंन्, धै चु हें या क्हिए योर्न पिंम्मुँ । क्हिइ तो लदा इहाँमुँ, चन् लद् ।”

12 झाइले ओंसोबै म्हैनए च्युसे सों त्हिंइर मुँइ बिबै ताँमै फ्हिबर म्हिमै हुइइ, धै हामानइ बिबु धोलेन् मुँए के लबै चिबै, ताँन् क्त्हयोबै चिबनाँबै नेरो ताँन् क्त्हयोबै ताँन् हेंमैए चिबैलाइ, चमैए क्युइर्न फ्हिछ्या फ्हिसि कुलइ । मुँ अहासूरसए मिउँडैलेन् च फ्हिछ्या फ्हिल, धै च फ्हिछ्यार मुँए छाप मुँबै च्याए छापै या झोल ।

13 च फ्हिछ्यार तारे खबै च्युसे डिहंबै अदार बिबै म्हैनए च्युसे सों त्हिंइर यहूदी हेंबै कोलोमै चिबै, फ्रेंसि छमिमै, खेबु-माँबै, ताँन् सैवासि चमैए ताँन् सै न्होर किवाँन् बिबै ताँमै च फ्हिछ्यार मुँल ।

14 तोक्दिबै त्हेर यहूदीमै सैबर ताँन् म्हिमै तयार तरिगे बिसि फ्हिछ्याबै ताँमै ताँन् म्हिमैइ सेल् त्हुम् ।

15 मुँइ ल्हेदिबु धोले च फ्हिछ्या बोबै युनन् क्त्हयो क्त्हयोर ह्याइ । चु ताँमै राजधानी शूशनबै म्हिमैने या बिइ । चु ताँ थैसि

शूशनबैँ म्हिमें खैलबैल तइ, दिलेया मुँ नेरो हामान बिस्याँ फ्हा थुँबर टिइ।

4

??????????

1 चु ताँ था सेसि मोर्दकैइ ह्रोंसए क्वें ट्होदै नइ हेंग खिसि मेप्रो फोसि थेबै कैले क्रोदै सहरजरे स्युर प्रइ।

2 च्हमा मर्दकइ मुँए दरबारए मुल म्ना समा ह्याइ, तलेबिस्याँ नइ हेंग खिसि खाबै या मुँए मुल म्नाउँइले न्होर होंल् आयोंमल।

3 छले मुँइ कुलबै फ्हिछ्या योंबै ताँन् क्त्हयोबैँ यहूदीमें क्रोदै न्हँ लसि बर्त टिइ, झाइले चमें नइ हेंगा खिसि मेप्रोए फिर टिइ।

4 छतबै ताँ एस्तरए केब्योमें नेरो हिचडमैँइ एस्तर डारँ खसि बिमा मुँस्यो खैल-तोल तसि आदेइ। झाइले मोर्दकैइ नइ हेंग प्लिइ भ्योंवासि छ्याँबै क्वें खिरिगे बिसि एस्तरइ चए ल्हागिर क्वेंमें पिमिंइ, दिलेया मोर्दकैइ च क्वें खिल् आडिं।

5 छतसि मोर्दकैइ खै तरिगे तो तरिगे बिसि क्होबर एस्तरइ हताक बिबै हिचड म्नि हुइसि मोर्दकैइ डारँ कुलइ। चु हिचड एस्तरए के लबै ल्हागिर मुँइ खटेबै म्हि मुँल।

6 झाइले च हताक मुँए दरबारए उँइँर मुँबै चौरर मोर्दकैए डारँ ह्याइ।

7 छले हताक च डारँ खमा मोर्दकैइ “मुँइ यहूदीमें सैल् त्हुम् बिसि फ्हिछ्या फ्हिइ, धै युहूदिमें सैबर हामानइ लाख सों किलो चाँदि पिंम्। छतसि ड बेल्ले न्हँ खइमुँ बिबै ता एस्तरने बिमिंन्,” बिसि हाताकने बिइ।

8 मुँइ शूशनर यहूदीमें सैल् त्हुम् बिसि फ्हिबै फ्हिछ्याबैँ ताँमें अर्को काउदर सार्दिसि चु फ्हिछ्या एस्तरलाइ पिंन् बिइ, धै

“ह्रोंसए ह्रेंमैं जोगेबै ल्हागिर किह मुँ डार्र ह्यासि बिन्ति लद्!”
बिबै ताँ या एस्तरने खैलसेया बिद् बिसि मोर्दकैइ हताक कुलइ ।

9 छले हताक ह्यासि मोर्दकैइ बिबै ताँन् ताँमैं एस्तरने बिइ ।

10 च लिउँइ धबै मोर्दकैइ डार्र ह्यासि चु ताँ बिद् बिसि एस्तरइ हताक कुलइ,

11 “मुँयुमैं मुँलै च्हमिरिमैं मुँलै, मुँ आहसुरसए दरबार न्होंर होंम् बिस्याँ चए ल्हागिर भ्रि मत्त्रे ठिम मुँ । मुँइ ह्रोंसने मुँबै माराए प्हरे आस्योँस्योँ च सैवाब्मुँ, माराए प्हरे स्योँइ बिस्याँ च सोल् योँब्मुँ । डै या मुँ डार्र ह्याल् आयोँब सोँच्यु त्हिंइ तइ ।”

12 हताक ह्यासि एस्तरइ बिबै ताँमैं मोर्दकैने बिइ ।

13 धै मोर्दकैइ हताकने मुँस्यो एस्तरए ल्हागिर चु सँउँसर कुलइ,
“किह मुँस्यो तसि मुँए दरबारर मुँ बिबर्न यहूदीमैं न्होंरि ड मत्त्रे सोल् योँब्मुँ बिबै सैं किहइ आमैन् ।

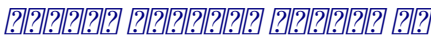
14 छाबै त्हेर किह आपोँल्ले टिइ बिस्याँ यहूदीमैं जोगेमिंबर अरूमैन् त्हांब्मुँ, दिलेया किह नेरो किहए आबाए सन्तानमैं ताँन् सिब्मुँ । ह्रोंसए ह्रेंमैंलाइ जोगेबै ल्हागिर्न किह चु त्हेर्न मुँस्यो तसि मुँए दरबारर टिल् योँइ उ?”

15 धबै एस्तरइ मोर्दकै डार्र छ बिबि कुलइ,

16 “छ बिस्याँ किह ह्यासि शूशनबै ताँन् यहूदीमैं खागु लद्, धै सोँरो समा त्हिंयाँ म्हुँइँस तोइ आचल्ले तोइ आथुँन्ले डए ल्हागिर बर्त टिद् । ड नेरो डए केब्स्योमैं या छलेन् बर्त टिम् । च लिउँइ ठिमाए बिरोधर मुँलैया ड मुँ अहासूरस डार्र ह्याब्मुँ । सिल् त्हुम् बिस्याँ, ड सिब्मुँ ।”

17 च ताँ थेसि मोर्दकै ह्यासि एस्तरइ चने बिब् धोन् लइ ।

5

1 बर्त टिसि सोंरोर एस्तरइ म्रुँस्योइ खिल् त्हुबै क्वें खिइ, धै म्रुँए दरबारए न्होंबै ह्युर ह्यासि रारिइ । च त्हेर म्रुँ ह्रोंसए गदिर क्हुँसि मुल म्राउँइ ह्वेरिल ।

2 च्हमा एस्तर ह्युर रारिब् म्रोंसि म्रुँइ ह्रोंसए योबै माराए प्हेरे एस्तरउँइ स्योइ । छलमा एस्तर चेंदो ह्यासि म्रुँए प्हेरेए च्होर छुइ ।

3 झाइले म्रुँइ बिइ, “म्रुँस्यो एस्तर, किहलाइ तो चैदिइमुँ? किहइ तो ह्रिलैया डइ पिंस्यो, डए आधा ग्याल्स ह्रिलैया डइ किह पिंस्यो ।”

4 छबिमा एस्तरइ बिइ, “ओ म्रुँ, किहइ छ्याँब इहाम् बिस्याँ हामान नेरो किह खैलसेया खमिन् । तिंयाँ डइ किहए ल्हागिर लिंबै चबै सैमैं ह्योथेंइमुँ ।”

5 छबिमा एस्तरइ बिब् धोंलेन् म्रुँइ “हामान युनन् हुइ पउ,” बिसि म्हि कुलइ ।

धै म्रुँ नेरो हामान एस्तरए डार चब् चबर ह्याइ ।

6 च्हमा अँगुरए प्हा* थुँदै म्रुँइ एस्तरने धबै बिइ, “किहइ डने तो ह्रिइमुँ? तो ह्रिलैया डइ पिंस्यो । किहइ ह्रिदा इहाँबै सै तो जा? बिद्, डए आधा ग्याल्स समान् ह्रिलैया डइ पिंस्यो ।”

7 एस्तरइ बिइ, “डए बिन्ति चुन् मुँ:

8 ओ म्रुँ, डए ताँ डिंम् बिस्याँ, डइ ह्रिबै सै पिंम् बिस्याँ, प्हन्हाँगै या क्हेमैंए ल्हागिर डइ ह्योथेंबै चबै सैमैं चबर खमिन् । धै च्हमन् डए सैबै ताँमैं डइ किहने बिस्यो ।”

????????? ?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??

9 च त्हिंइर हामान सैं तोदै ह्यारिमा मोर्दके म्रुँए दरबारए मुल म्राए ओसों म्रोंइ । हामान म्रोंलेया च आरे, आडिहंन्ले क्हुँइ । छाब् म्रोंसि हामान बेल्ले ह्रिस खइ ।

* 5:6 5:6 ????????, वाइन

10 छ तलेया हामानइ ह्नोंसए ह्णिस थौदसि धिर ह्याइ ।

झाइले चइ ह्नोंसए थुमै नेरो ह्नोंसए ह्णेंस्यो जेरेश हुइबर म्हि कुलइ ।

11 चमै खबै लिउँइँ हामानइ ह्नोंसए सै न्होरमैँ कति मुँ बिबै ताँ, च्ह-च्हमि कति मुँ बिबै ताँ नेरो के लब्मैँ न्होर मुँइ चलाइ खैले ताँन् भन्दा थेबै पदर थेंमिँइ बिबै ताँ चमैँने बिइ ।

12 हामानइ धबै बिइ, “च्हौ मत्ते आडिं, के लब्मैँ न्होर मुँने बालु चब् थुँब लबर मुँस्यो एस्तरइ डलाइ मत्ते हुइइ । धबै फ्हांहागै या मुँने बालुन् चब् थुँब लबर डलाइ हुइमुँ ।

13 दिलेया डल थेबै मान, ल्हें सै न्होरमैँ नेरो च्ह-च्हमिमैँ मुँलेया च यहूदी मोर्दकैँ मुँए दरबारए मुल म्नाए ओसों क्हुँरिब् म्नों समा डाए सैँर सन्तोक आत ।”

14 चु ताँ थेसि चए ह्णेंस्यो जेरेश नेरो चए ताँन् थुमैँइ बिइ, “चलाइ च्योसि सैवाबै ल्हागिर डिहंस्युसे इह मिटर नुबै त्हो क्योदु, धै फ्हांहा न्हाकर्न च त्होर मर्दकैँलाइ च्योवासि सैबर ल्हैदिद् बिसि मुँने बिदु । च लिउँइँ सैं तोंदैँ मुँने बालु मुँस्योइ ह्योथेंबै चब् चबर ह्याद् ।” छ्बिमा चु ताँ हामानइ बेल्ले छ्चाँब इहाँइ, धै चइ मोर्दकैँ च्योवाबै ल्हागिर त्हो क्योबर ल्हैदिइ ।

6

११११११ १११११११११ ११११११११११११ ११११ ११११
११११११११

1 च म्हँडँसर मुँलाइ तिफुँइ न्हरु आख । छ्त्तसि मुँइ ह्नोंसए के लबै म्हि घिने चए ग्याल्सर ओसों तल् खाँबै ताँमैँ फ्हिथेंबै कितब पखसि खेमिन् बिसि ल्हैदिइ, धै चइ कतब पखसि मुँए ल्हागिर खेमिँइ ।

2 मुँए म्रार राबै म्हि डिहं बिगथाना नेरो तेरेशइ मुँ अहासूरसलाइ सैबै चाँजो लइमुँ बिबै ताँ च कितबर प्हिथेंल । धै च ताँ मोर्दकैउँडले सेल बिसि थेइ ।☆

3 झाइले चु ताँ सेसि मुँइ बिइ, “चु ताँए ल्हागिर मोर्दकैलाइ तो इनाम पिंइ दि?”

धै मुँए सेवा लब्मैइ बिइ, “मोर्दकैए ल्हागिर तोइ इनाम आपिंइमुँ ।”

4 छबिमा मुँइ “चोकर खाब् मुँ?” बिसि डचोएइ । च त्हेर्न हामानइ मोर्दकै च्योब बिसि चइ बनेबै त्हो क्योसि मुँने च ताँ बिबर दरबारबै चोकर फेखल ।

5 छतसि मुँए सेवा लब्मैइ बिइ, “चोकर हामान रारिइमुँ ।”

धै मुँइ “च न्होर पखो,” बिसि ल्हैदिइ ।

6 झाइले हामान न्होर खमा, मुँइ चने “मुँइ ह्रोंसए सैउँडलेनु मान् इजेत पिंदा इहाँबै म्हिए ल्हागिर तो लल् त्हुमुँ?” बिसि चने डचोएइ ।

छबिमा “मुँइ मान् इजेत पिंबै म्हि ड बाहेक् अरू खाब् मुँलै?” बिसि हामानइ मैइ ।

7 छतसि चइ मुँने बिइ, “खाबलाइ मुँइ मान्-इजेत पिंदा इहामुँ,

8 चए ल्हागिर मुँइ ह्रोंसइ खिबै क्वें, मुँइ क्रेबै घोडा नेरो मुँए ऋर कुबै मुकुट पखरिगे ।

9 च क्वें नेरो घोडा मुँए के लब्मै न्होबै ताँन् भन्दा थेबै पद मुँबै चिबए योर पिरिगे, धै च चिबइ मुँइ मान्-इजेत पिंदा इहाँबै म्हिलाइ च सैमै पेरिमिरिगे । धै सहरबै घ्याँजरे च घोडा फिर क्रेसि स्युररिमिमा भुँइ मान्-इजेत पिंबै म्हिलाइ खैबै इनाम पिंइमुँ इह्योद! बिदै चिबनाँब्मै चए ओंसों-ओंसों घ्याँजरे ओररिगे ।”

10 झाइले मुँइ हामानने बिइ, “छ बिस्याँ किहइ बिब् धोलेनु च क्वें नेरो घोडा युनन् पखो, धै यहूदी मोर्दकैए ल्हागिर छान् लद् ।

च दरवारबै ओसों मुल म्रार टिरिम् । किहइ बिबै ताँन् ताँमैर घि या आछुटिरिगे ।”

11 मुँइ बिब् धोलेन् हामानइ च क्वें पखसि मोर्दकै घोडा फिर क्रेमिंड, धै सहरबै घ्याँजरे स्युरदै बोसि ओसों-ओसों हामान छु बिदै ओरइ, “मुँइ मान-इजेत पिंबै म्हिलाइ खैबै इनाम पिंडमुँ इह्योद!” बिसि बिइ ।

12 झाइले मोर्दकै धबै मुँए मुल म्रार एखइ । हामान बिस्याँ सुँ हुदै धिर ह्याइ ।

13 धै चइ ह्योसए प्हेँस्यो जेरेश नेरो ताँन् थुमैने ह्योसए फिर तखबै ताँन् ताँमै बिइ ।

धै चलाइ सल्ला पिंबै थुमै नेरो चए प्हेँस्यो जेरेशइ चने बिइ, “च मोर्दकै यहूदी ह्यें ग बिस्याँ, किहइ चए न्होह्यो लल् आखाँ । किहइ चए फिर ट्होल् आखाँ, किहइ चए ओसों खैलेबिले कुरल् त्हुम् ।”

14 छले चमैइ हमानने प्रे च ताँमै लरिबै त्हेर मुँए के लबै हिचडामै फेखइ, धै हामानलाइ एस्तरए डाँर चब चबर बोयाइ ।

7

0000000000 0000000000

1 झाइले मुँ नेरो हामान मुँस्यो एस्तर डाँर चब चबर ह्याइ ।

2 च अको त्तिंडर अँगुरए प्हा थुँदै मुँइ मुँस्यो एस्तरने धबै बिइ, “मुँस्यो एस्तर, तारे किहए सैर तो मुँ? बिद् । किहइ तो ह्दिदा इहाँइमुँ? च डइ किह पिंस्यो । किहइ डए आधा ग्याल्स हिलैया डइ पिंस्यो ।”

3 छबिमा मुँस्यो एस्तरइ बिइ, “ओ मुँ, किह डए फिर ल्हयो खम् बिस्याँ, धै डए यो छ्युँ पिंदा इहाँस्याँ, ड नेरो डए ह्येंमै जोगेमिन् ।

4 तलेबिस्याँ ड नेरो डए ह्रेंमैलाइ सैवासि डिए मिं-क्लन् म्हावाद् बिसि म्हिमैलाइ मुइ पिंइमुँ । डिलाइ केब्छें-केब्स्योमैँ तबर मत्त्रे चुँवाब् ग बिस्याँ ड आपोन्ले टिमल, च्हाँ च्योँबै ताँर मुँलाइ छोँरोँ इहाँन् आलमल ।”

5 चु ताँ थेसि मुँ अहासूरसइ एस्तरने बिइ, “छ्हाबै के लबै म्हि खाब् जा? च खनिर मुँ?”

6 एस्तरइ बिइ, “डलाइ सैल् म्हैबै डिए शत्तुर चु दुष्ट हामानन् ग ।”

छ् बिब् थेसि मुँ नेरो मुँस्योए ओंसों हामान बेल्ले डिहंड ।

7 झाइले मुँ ह्रिसइ मि धों तसि अँगुरए फ्हा* थुँरिबै क्ल्ह्योउँडैले रेसि दरबारए बगैँचाए बैरु ह्याइ । हामान बिस्याँ ह्रोंसए ज्यु जोगेबर मुँस्यो एस्तरने यो छ्चुँ लरिइ, तलेबिस्याँ तारे मुँइ दण्ड पिब्मुँ बिब चइ सेल ।

8 झाइले मुँ दरबारए बगैँचाउँडैले अँगुरए फ्हा थुँबै क्ल्ह्योर धबै एखमा एस्तर रोबै सोफाए फिर हामान केरिब म्रोंइ ।

छ्हाब् म्रोंसि मुँ ह्रिस खसि “चुइ डए धिर, डए ओंसोन् मुँस्योलाइ न्होंवाल् म्हैमुँ उ तो जा?” बिसि ओरइ । मुँइ छ् बिबै तोदोन् हिचडमैँइ हामानए लि हुवाइ ।

9 झाइले मुँ ओंसों खोँयोँइ रारिबै हिचडामैँ न्होंबै हर्बोनाइ बिइ, “इह्योद, किहलाइ जोगेबै मोर्दकैलाइ च्योवाब् बिसि चुइ ह्रोंसए धिर डिहस्युसे इह मिटर नुबै त्हो क्योइमुँ ।”

झाइले मुँइ बिइ, “छ् बिस्याँ च त्होर चलाइन च्योवाद ।”

10 मुँइ छ्बिमा मोर्दकैलाइ च्योब् बिसि क्योबै त्होर चमैँइ हामानलाइन च्योवाइ । च लिउँडै बल्ल मुँए ह्रिस म्हाइ ।

8

११११११११११ १११११११११ ११११११११ १११११ ११११ १११११

* 7:7 7:7 ०००००००, वाइन

1 च त्हिंइर्न मुँ अहासूरसइ यहूदीमैए शत्तुर हामानए धिं-नाँ ताँन् एस्तरलाइ पिंवाइ । झाइले एस्तरइ मुँने मोर्दकै डए प्हाज्योँ ग बिइ, छतसि च त्हेउँइले मोर्दकै मुँ डार खल् योँइ ।

2 झाइले मुँइ ह्रोसए योर्बै च्या प्लिसि मोर्दकैलाइ पिंइ । च च्या मुँइ ओँसोँ हामान पिंल, धवै लिउँइ चइन प्हेँवाइ । धै एस्तरज्यै या हामानए धिं-नाँए जिम्मा मोर्दकैलाइ पिंइ ।

3 धवै एस्तरइ मुँए फ्ले फ्योसि क्रोदै बिइ, “अगागी ह्हेँबै मिह हामानइ यहूदीमैए बिरोधर लल् म्हैबै आछ्याँबै चाँजोमै स्योवामिन् ।”

4 छबिमा मुँइ एस्तर डाँइ ह्रोसए माराए फरे स्योमा एस्तर रेसि मुँए ओँसोँ राइ ।

5 एस्तरइ धवै बिइ, “डइ बिबै ताँ किहइ छ्याँब इहाँस्याँ, डए फिर ल्हयो मुँस्याँ, धै चु के किहइ ठिक इहाँस्याँ, अगागी ह्हेँबै हम्मदाताए च्ह हामानइ यहूदीमैलाइ नास लल् त्हुम् बिसि फ्लिबै फ्लिछ्याँबै ताँमै थोबर अको फ्लिछ्या फ्लिबर ल्हेँदिसि किहए ग्याल्सबै ताँन् कल्हयो-कल्हयोर पिमिन् ।

6 तलेबिस्याँ डए मिहमैए फिर तखबै दुःख डइ खैले सैदिब? डए परवा नास तब डइ खैले इह्योब?”

7 छबिमा मुँ अहासूरसइ मुँस्यो एस्तर नेरो यहूदी मोर्दकैने बिइ, “इह्योद, डइ हामानए ताँन् सैमै मुँस्यो एस्तरलाइ पिंइमुँ, हामान बिस्याँ च्योसि सैवाइमुँ, तलेबिस्याँ चइ यहूदीमैलाइ सैल् म्हैइ ।

8 दिलेया मुँए मिर फ्लिसि चइ च्याए छाप ल्हेँदिबै फ्लिछ्या खाबज्यै थोल् आखाँ । छतसि तारे क्हेमैँइ क्हेमैँए ल्हागिर खैले छ्याँब तम् इहाँमुँ, छलेन डए मिर अको फ्लिछ्या म्नि फ्लिद, धै डए च्याए छाप ल्हेँदिद ।”

9 छतसि सीवान (आषाढ) म्हैनबै इहस्युसे सोँ त्हिंइर मुँइ खटिदिबै सचिबमै ताँन् मोर्दकैइ हुइइ, धै मोर्दकैइ बिब धोलेन्

भारतउँडेले कूश ह्युल् समाबै प्रसे डिहस्युसे डि ह्युलबै तांन् ऋथे मिथेमें नेरो चिबनाँब्मैए खे-खेमेंए लिपि नेरो क्युडर फ्लिछया फ्लिड। छलेन युहूदिमैए ल्हागिरै या चमैए लिपि नेरो क्युर्न फ्लिछया फ्लिड।

10 च फ्लिछया मोर्दकैइ मुँ अहासूरसए मिंर फ्लिसि मुँए च्याए छाप ल्हैदिइ। धै फ्लिछया बोबै ल्हागिर बेल्ले न्हेल् खाँबै घोडामैर म्हिमै क्रेमिसि कल्हयो-कल्हयोर कुलइ।

11 “कल्हयो-कल्हयोबै यहूदीमै तांन् किहसि ह्रोसए ह्रेंमैलाइ जोगेल् त्हुम्। धै क्हेमै नेरो क्हेमैए मिं-फ्हेसेमैने नेखबै ह्रेंमै खाबन् मुँलेया, आर्मि पुलिसमै मुँलेया, क्हेमैज्यै या चमै सैवासि चमैए मि-क्हन् म्हवाल् खाँम्, धै चमैए धिं-नाँमै या क्हेमैइ किल् खाँम्।

12 अदार (फागुन) बिबै च्युसे डिहं म्हेनबै च्युसे सों त्हिंइर क्हेमैइ चु के लल् खाँम्,” बिसि च फ्लिछयार फ्लिल।

13 तोक्दिबै त्हिंइर यहूदीमैइ ह्रोसए शत्तुरमैने खि किल् खारिगे बिसि चु फ्लिछयाबै ताँमै कल्हयो-कल्हयोबै ताँन् म्हिमैलाइ बिबर ल्हैदिल।

14 छतसि मुँइ बिब धोलेन् मुँए छयाँबै घोडामैर क्रेसि म्हिमै फ्लिछया बोसि कल्हयो-कल्हयोर ह्याइ। धै मुँए टिबै कल्हयो शूशनबै म्हिमैने या चु ताँ बिइ।

15 च लिउँडे मुँमैइ खिबै तागर्या नेरो मु रडबै क्वे खिसि मोर्दकै कलाँजी रडबै सुतिए पछ्यौर पोइ, धै माराइ बनेबै मुकुट कुसि मोर्दकै मुँए दरबाराउँडेले त्हाँइ। छले शूशन सहरर मुँबै ताँन् म्हिमै बेल्ले सै तोंदै उफर्दिइ,

16 धै यहूदीमै बेल्ले सै तोंइ, तलेबिस्याँ तारे डिहंल् आत्हुमल।

17 छतमा मुँए ग्याल्सबै ताँन् कल्हयोजरे मुँबै यहूदीमै सै तोंदै लिं-लिंबै चबै सैमै चबै त्हिंइ तइ। च्हमा अरू ह्रेंबै ल्हें ह्रेंमै या यहूदी ह्रें तखइ, तलेबिस्याँ चमै यहूदीमैने डिहंइ।

9

????????? ???? ?

1 मुँइ ओसोन् बिब् धोले अदार (फागुन) बिबै च्युसे इहं म्हैनबै च्युसे सोंगैर फ्हिछ्यार फ्हिब् धोलेन् लबै त्हे तखइ। च त्हिंइर यहूदीमैए शत्तुरमैइ यहूदीमै खेमैए न्होर थेंल् योबै आशा लल, दिलेया उल्लोन् चमै यहूदीमैए न्होर टिल् त्हुबै त्हिंइ तइ।

2 च त्हिंइर मुँ अहासूरसए ग्याल्सर मुँबै क्ल्ह्यो-क्ल्ह्योबै ताँन् यहूदीमै ह्नो-ह्नोसए क्ल्ह्योर खेमैने नेबर खब्मैलाइ सैब् बिसि खागु तल। छत्तसि म्हिमै इहंसि चमैने नेखल् आखाँ।

3 च क्ल्ह्योबै ताँन् चिब्मै, ऋथे मिथेमै, मुँए के लब्मै नेरो मुँए सेवा लब्मैइ यहूदीमैलाइ ल्होइ, तलेबिस्याँ चमै मोर्दकैने इहंइ।

4 मुँए दरबारर के लब्मै न्होबै ऋथे मोर्दकै थेब तइमुँ, धै चइ थेब-थेबै के लबै हग योइमुँ बिबै ताँ ताँन् क्ल्ह्योजरे थेनेइ।

5 छत्तसि यहूदीमैइ खेमैलाइ हेल लब्मैलाइ खै लदा इहामुँ छान् लल् योइ। धै चमैइ ताँन् शत्तुरमै सेलाँइ सैवाइ।

6 यहूदीमैइ राजधानी शूशनर इहप्र मुँयुँमै सैवाइ।

7 धै चमैइ पर्शन्दाता, दल्फोन, अस्पाता,

8 पोराता, अदलिया, अरीदाता,

9 परमशता, अरीशै, अरीदै, नेरो बैजाता सैवाइ।

10 दिलेया यहूदीमैइ चमैए सैमै तोइ आकि। चुमै यहूदीमैए शत्तुर हामानए च्ह च्यु हम्मदाताए क्वेमै मुँल।

11 च त्हिंइर्न शूशनबै राजधानीर मुँयुँमै कति सैवाइमुँ बिबै ताँ म्हिमैइ मुँने बिइ।

12 चु ताँ थेसि “यहूदीमैइ शूशनबै राजधानीर मुँयुँमै इहप्र नेरो हामानए च्ह च्यु सैवान!” बिसि मुँइ मुँस्यो एस्तरने बिइ। “चुरमि छ लइ बिस्याँ अरू क्ल्ह्योरम् झन खै लगे? तारे किहए सैर तोइ ताँ मुँस्याँ बिद्। तो हिलेया डइ पिंस्यो।”

13 एस्तरइ बिइ, “क्विए सैं मुँस्य्याँ तियाँ खै लल फ्हन्हागै या यहूदीमैइ शूशनर छान् लल् योरिगे, धै हामानए च्ह च्युए सिनु त्होर च्योवारिगे।”

14 छबिमा मुँइ म्हिमैने छान् लबर ल्हैदिइ, धै म्हिमैइ हामानए च्ह च्युए सिनु त्होर च्योवाइ।

15 धबै अदार म्हेनबै च्युसे प्लिगैरै या शूशनबै यहूदीमैं ताँन् खागु तसि चबै मुँयुँमैं सोंप्र सैवाइ। दिलेया चमैने मुँबै सैमैं तोइ आकि।

16 छलेन मुँए ग्याल्सबै अरू क्ल्हयोजरेबै यहूदीमैं या ह्त्रो-ह्त्रोसए क्ल्हयोर खागु तसि ह्त्रोसए म्हिमैं जोगेबर शत्तुरमैंने नेइ। छले नेमा चमैइ डिच्युसे हजार इह म्हिमैं सैवाइ, दिलेया चमैने मुँबै सैमैं तोइ आकि।

17 छले अदार म्हेनबै च्युसे सोंगैर चमैइ खेमैए शत्तुरमैं सैवाइ, धै च्युसे प्लिगैर भों न्हसि सैं तोदै लिं-लिंबै चबै सैमैं चइ।

18 दिलेया शूशनबै यहूदीमैं बिस्य्याँ अदार म्हेनबै च्युसे सों नेरो च्युसे प्लि, चु डिहरोन खेमैए शत्तुरमैंने नेइ। छतसि च्युसे इहगैर लिं-लिंबै चबै सैमैं चसि सैं तोदै चमैं भों न्हइ।

छले चमैइ चु त्हिंइलाइ चाड म्हाँदिइ।

19 दिलेया नाँस जरेबै यहूदीमैइ बिस्य्याँ अदार म्हेनबै च्युसे प्लिगैर चाड म्हाँदिम्। च त्हिंइर चमैइ घिइ घिलाइ चबै सैमैं पिमिम्।

????? ???? ???

20 मोर्दैकैइ चु ताँन् ताँमैं फ्लिबर ल्हैदिइ। झाइले मुँ अहासूरसए ह्युलर मुँबै ताँन् क्ल्हयो जरेबै यहूदीमैलाइ फ्लिछ्यामै पिमिंइ।

21 च फ्लिछ्यार “तारे सेरे वर्ष ह्त्रोसे चु अदार म्हेनए च्युसे प्लि नेरो च्युसे इह त्हिंइलाइ बेल्ले छेन्ले म्हाँदिइ।

22 च त्हिंइ डचोइ शत्तुरमैलाइ टहोबै त्हिंइ ग । च त्हिंइ डचो न्हूँ नेरो दुःखउँडैले फ्रेसि छिं इहाँबै त्हिंइ ग । छतसि सैं तोंदैं म्हाँदिद् । च त्हिंइर ग्निइ ग्निलाइ चबै सैमैं पिमिन्, धै आयो-आख्युब्मैलाइ चल पिन्,” बिसि फ्ल्ल ।

23 छले मोर्दकैइ कुलबै फ्ल्लछ्याबै ताँमैं ताँन् यहूदीमैँइ डिंइ, धै च छयान् तइ ।

24 तलेबिस्याँ च त्हेए ल्हागिर्न अगागी ह्त्रेंबैं हम्मदाताए च्ह यहूदीमैँए शत्रु हामानइ यहूदीमैँ सैब्विसि चिट्टा झोबै चाँजो लइ, चिट्टाने हिबू क्युइर “पूरिम्” बिम् ।*

25 हामानइ यहूदीमैँ सैबै चाँजो लइमुँ बिबै ताँ एस्तरउँडैले मुँ सेसि “हामानइ यहूदीमैँलाइ खै लल् म्हेइमुँ चलाज्यै छन् लद्!” बिसि मुँइ फ्ल्लछ्या फ्ल्लबर ल्हाइइ । छले ह्त्रोंसै लबै आछ्याँबै चाँजोइ लमा हामान नेरो चए च्हमैं त्होर च्योवाइ ।

26 (छतसि च त्हिंइमैँलाइ “पूर” बिबै ताँफुँउँडैले “पूरिम्” बिइ ।) च फ्ल्लछ्यार फ्ल्लबै ताँमैं ताँन् चमैँए छहर तल ।

27 छतसि यहूदीमैँइ “बर्ष ह्त्रोंसे डिहरो खेंमैं, खेंमैँए फ्हेसेमैं नेरो यहूदी तखब्मैं ताँनइ चाड म्हाँदिल् त्हुम्,” बिसि ठिम बनेइ ।

28 “यहूदीमैँए ल्हागिर च त्हिंइमैँर तो-तो तल बिबै ताँ क्हेमैँइ खोयोंन् बिलै आम्लेरिगे बिसि ताँन् कल्हयोबै यहूदीमैँइ चु चाड म्हाँदिल् त्हुम् ।”

29 चु ताँ धबै अबीहेलए च्हमि मुँस्यो एस्तर नेरो यहूदी मोर्दकैइ “चु पूरिम् बिबै चाड खैले बिलै म्हाँदिल् त्हुम् । चु डचोए ल्हागिर थेबै त्हिंइ ग,” बिसि थेबै अधिकारले अर्को फ्ल्लछ्या फ्ल्लइ ।

30 धै मुँ अहासूरसए ग्याल्सर मुँबै प्रसे डिहस्युसे डि कल्हयो-कल्हयोबै यहूदीमैँलाइ “तारे डचो डिहंल् आत्हु, डचोइ न्हूँ लल् आत्हु,” बिसि एस्तरइ चमैँलाइ भों खबै फ्ल्लछ्यामैँ पिमिंइ ।

31 झाइले यहूदी मोर्दकै नेरो मुँस्यो एस्तरइ “चु पूरिम बिबै चाड ठिक तिहंडर म्हाँदिइ,” बिसि ल्हैदिइ। (यहूदीमैइ खेमैज्यै ह्रोंस नेरो ह्रोंसए सन्तानमैए ल्हागिर ओंसो योवै दुःखमै मैदै बर्त टिसि सैं नब् म्हाँदिबै ठिम लब् धोले चमैइ पूरिम बिबै चाड म्हाँदिबै ठिम लइ।)

32 छले मुँस्यो एस्तरइ पूरिमए ल्हागिर पक्का लबै ताँ कितबर फ्हिबर ल्हैदिइ।

10

???????????????? ???? ??

1 झाइले मुँ अहासूरसइ चए ताँन् ह्युल तिगों नेरो मा ड्चुँए रे-रेमैर मुँबै नाँसथेंमैलाइ बालि फोबर ल्हैदिइ।

2 मुँ अहासूरसए शक्ति, चए छ्याँबै केमै, नेरो मोर्दकैलाइ थेबै मान पिसि चए बयन्, चु ताँन् ताँमै मादी नेरो फारस ह्युलबै मुँमैए इतिहासए कितबर फ्हिइमुँ

3 यहूदी मोर्दकै मुँ अहासूरस भन्दा न्होंबै ताँन् भन्दा चिब मुँल। च यहूदीमैए थेबै म्हि मुँल। धै चइ ह्रोंसए यहूदी म्हिमैए ल्हागिर बेल्ले छ्याँबै के लसि खातोनोइ खोबै म्हि तइ। मोर्दकैइ ह्रोंसए ह्रेंबै म्हिमैए ताँन् सन्तानमैए ल्हागिर शन्तिए ताँमै मत्त्रे लइ।

Gurung Central Adapt It Study Bible
Gurung: Gurung Central Adapt It Study Bible (New
Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gurung (Gurung, Western)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

54ead5f0-09ac-5893-ab7c-505713abe514